

Respekt!

Af Nanna Gyldenkærne,
forlagsredaktør på Høst & Søn

DA JEG i 1994 begyndte som redaktør på Høst & Søn, overtog jeg et manuskript indsendt af en skolelærer Petersen fra Århus. Bunken af manuskriptark, der var printet ud på en gammel matrixprinter med hendøende farvebånd, så temmelig forkommen ud efter længere tids ophold på forlaget.

TITLEN " BRØD OG BUKSER" var trods det fikse bogstavrim ikke ligefrem fængende, og det vedlagte udkast til bagsidetekst redegjorde særdeles omhyggeligt for, at læseren kunne forvente en historisk roman om fremmedhad med klare paralleller til nutiden. Jeg gabte diskret og begyndte med temmelig lunkne forventninger at læse, men jeg var ikke nået mange sider ind i manuskriptet, før jeg tænkte: Det er skidegodt, det her!

Det ringede jeg naturligvis ikke til forfatteren og sagde. I stedet sendte jeg ham et brev, hvor jeg opremsede alverdens forbehold, men dog medgav, at der var en kerne i manuskriptet, som det muligvis var umagen værd at arbejde videre med. Det var skolelæreren helt indstillet på. Han kom også med adskillige alternative titelforslag, bagsideteksten blev fikset op, og der kom et billede af en nøgen dame på forsiden. Det hjalp alt sammen, og jeg synes at "Kassio den tunge-løse", som bogen kom til at hedde, blev – skidegodt.

På det tidspunkt havde jeg selv stort set ingen erfaring med at redigere romaner, og Petersen med fornavnet Martin havde heller ikke

den store erfaring som forfatter, så fagligt er vi i en vis forstand vokset op sammen. Vi har foreløbig fulgtes gennem seks børne- og ungdomsbøger og en lille håndfuld noveller, vi har foretaget synkronindlæring af det nye komma. På grund af afstanden mellem København og Århus har vi drukket for lidt fadøl sammen, men vi har til gengæld udvekslet masser af e-mails med dybsindigheder om livet og forekomsten af fibersprængninger ved fysisk træning i halvtredsårsalderen.

Forfattere kan være så forskellige, og det bliver redaktionsprocesserne følgelig også. Martin er en af de forfattere, der i høj grad vedkender sig forfatteriets håndværksmæssige sider (som jo kan diskuteres på en helt anden jordnær og ukompliceret facon end den guddommeligt indgivne inspiration), og det gør tingene umådeligt nemme for en redaktør.

Martin har selv sammenlignet en romans tilblivelse med det at bygge et hus, og i den ånd vover han også at give manuskripter fra sig, hvor man stadig ser større eller mindre dele af stilladset stå og stritte. For eksempel er ramme-for-tællingen tilsyneladende en helt uundgåelig del af bygningshåndværker Petersens arbejdsmetode (nogle gange er den bevaret i den endelige roman, andre gange kun i rudimentær form og en skønne dag måske slet ikke). Symbolikken kan springe alt for tydeligt i øjnene, oftest velanbragt, men endnu ikke høvlet til, så den umærkeligt glider i et med det øvrige. Der kan være steder, hvor jeg tænker "dårligt sprog", men hvor jeg efterhånden er kommet til den overbevisning at de lidt klicheprægede sætninger måske snarere er forfatterens mentale huskesedler til sig selv:

"Her skal du på et senere trin i arbejdsprocessen huske at skildre den bestemte følelse eller relation." For der kommer nemlig masser af senere trin i arbejdsprocessen. Rimelig frygtløst lægger Martin manuskripterne ud til kritik både på forlaget, hos skrivegruppen hjemme i Århus og hos andre, han regner som gode læsere. Den slags vil der altid komme en masse vildtvoksende og indbyrdes modstridende kommentarer ud af. Dem tager forfatter Petersen alle sammen alvorligt, og så gør han ellers, hvad der passer ham. Og det er en af de store fornøjelser ved samarbejdet: blandingen af kontant meningsudveksling, stor lydhørhed og Martins sikre fornemmelse af, at han sætning for sætning er nødt til at følge sit eget indre kompas, hvis en bog skal blive hans og blive god.

Priser

- Kulturministeriets Børnebogspris 1999
- Frie Grundskolers Lærerforenings Børnekulturpris 2000